

Verslag van de bewonersavond over asfaltcentrale Besix op donderdag 30 juni 2022 in de tuinzaal van het stadhuis te Roermond.

Aanwezig:

- namens Asfaltcentrale Besix: dhr. Goossens en dhr. Quax;
- namens de gemeente Roermond: wethouder Evers, dhr. Van Alphen, dhr. Valkenburg;
- namens RUD Limburg-Noord: dhr. Franken;
- namens de GGD Limburg-Noord, afdeling gezondheid: mevr. Meijerink.

Woord van welkom door wethouder Evers

Wethouder Evers heet iedereen welkom en geeft aan waarom deze bewonersavond is georganiseerd. Met name de vele klachten van geuroverlast en de ongerustheid die door bewoners zijn geuit over de mogelijke gevolgen van de emissies van de asfaltcentrale voor de volksgezondheid, hebben geleid tot het organiseren van deze bewonersavond. De gemeente Roermond heeft begrip voor de zorgen van de bewoners en probeert met het organiseren van de bewonersavond uit te leggen wat de resultaten zijn van het gemeentelijk toezicht op de asfaltcentrale tot nu toe. Besix dient uiteraard te voldoen aan de geldende milieuregels. De asfaltcentrale heeft in 2021 metingen laten verrichten naar de uitstoot van benzeen en PAK's en ook de geurbelasting is onderzocht. De meetrapporten zijn allemaal openbaar en de bewoners die vorig jaar al klachten bij de gemeente hadden ingediend hebben daarover in januari 2022 een bewonersbrief ontvangen met de rapporten.

Voor diegene die deze bewonersbrief niet hebben mogen ontvangen verwijst de wethouder naar de website van de gemeente Roermond via de link: <https://www.roermond.nl/meetrapporten>.

De gemeente wil echter niet uitsluitend afhankelijk zijn van informatie van de asfaltcentrale en is daarom voornemens zelf emissiemetingen uit te voeren naar de uitstoot van benzeen en PAK's. Daarnaast wordt een geuronderzoek door de gemeente uitgevoerd.

De gemeente wil namelijk als toezichthouder zelfstandig informatie inwinnen of de asfaltcentrale aan de geldende emissienormen voor met name benzeen en PAK's voldoet en ook aan de geurnormen die in de omgevingsvergunning van de asfaltcentrale staan. De wethouder geeft verder aan dat deze metingen niet meteen kunnen worden uitgevoerd omdat er maar een beperkt aantal gecertificeerde onderzoeksbureaus zijn die in principe voor deze klus kunnen worden ingeschakeld. De bureaus die dat kunnen hebben het bovendien heel druk.

Asfaltcentrale Besix gaat in 2021 nieuwe emissiemetingen uitvoeren naar benzeen, PAK's en geur. Daarnaast dient door Besix onderzoek te worden gedaan naar het vrijkomen van mogelijk andere zeer zorgwekkende stoffen bij de productie van asfalt.

Emissies benzeen en PAK's (zeer zorgwekkende stoffen) asfaltcentrales

Dhr. Franken geeft een toelichting op de (landelijke) milieuproblematiek die speelt bij asfaltcentrales in Nederland. Enkele jaren geleden zijn emissiemetingen uitgevoerd door de omgevingsdienst Arnhem (ODRA) en toen is voor het eerst duidelijk geworden dat bij de verwerking van asfaltgranulaat (gebruikt asfalt) benzeenemissies vrijkomen bij de asfaltproductie. Deze emissies overschreden bij die betreffende asfaltcentrale ook nog eens de geldende norm.

Besix heeft in verleden onderzoek gedaan naar de emissie van benzeen. Aanvankelijk ging het alleen om benzeen. Thans wordt ook PAK's als zelfstandige zeer zorgwekkende stof gemeten. De benzeenemissie voldoet aan de norm zoals opgenomen in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Voor wat betreft de emissie van PAK's voldoet Besix aan de regels. Het productieproces van asfalt bij Besix is namelijk gecertificeerd volgens de beoordelingsrichtlijn BRL 9320. De Activiteitenregeling milieubeheer gaat er dan vanuit dat een asfaltcentrale die volgens deze richtlijn werkt óók voldoet aan de emissiegrenswaarde voor PAK's.

Dhr. Franken geeft vervolgens een toelichting op de emissies van PAK's en benzeen bij

asfaltcentrales in relatie tot de algemene aanwezigheid van benzeen en PAK's in de lucht. Hij verwijst naar de situatie in Stein waar onderzoek is gedaan naar de bijdrage van de benzeenemissie van de asfaltcentrale in relatie tot de benzeenimmissie op leefniveau. De bijdrage van de asfaltcentrale is maar een heel kleine fractie van de concentratie op leefniveau. De verwachting is dat dit in Roermond niet anders zal zijn. PAK's komen vrij bij veel processen waarbij verbranding van stoffen plaatsvindt (wegverkeer N280, parkeerbewegingen parkeerplaats en parkeergarage Outlet center, scheepvaartverkeer Maas en gemeentehaven en bedrijven op bedrijfsterrein Willem Alexander). Dhr. Van Alphen wijst nog op de wettelijke minimalisatieverplichting die Besix heeft als het gaat om de uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen, zoals PAK's en benzeen. Het college kan op grond van deze verplichting in dit stadium geen handhavende maatregelen nemen omdat tot op dit moment er geen wettelijke norm wordt overschreden. Dat is ook de reden waarom een aanvraag voor het nemen van een handhavingsbesluit, afkomstig van de landelijke milieuorganisatie MOB, door het college is afgewezen. Hiertegen loopt een bezwaarprocedure. Dat de Minister heeft aangekondigd de uitzondering voor gecertificeerde bedrijven om aan de grenswaarden voor PAK's te voldoen in de Activiteitenregeling milieubeheer te schrappen, betekent niet dat de gemeente daarop nu al vooruit kan lopen. Besix is BRL 9320-gecertificeerd en wordt jaarlijks gecontroleerd door het Kiwa of men nog voldoet aan de certificering. Bij de asfaltcentrale in 's-Hertogenbosch is door het gemeentebestuur wel handhavend opgetreden op basis van deze minimalisatieverplichting, maar daar waren grote overschrijdingen van de emissienormen geconstateerd.

Vragen opmerkingen uit de zaal

- 1) Er wordt getwijfeld aan de juistheid van de meetsystematiek. Voor benzeen wordt een correctie toegepast waarna aan de norm wordt voldaan.

Antwoord:

Volgens de gehanteerde berekeningssystematiek is het toepassen van de correctie legitiem.

- 2) Ten aanzien van PAK's wordt niet aan de norm voldaan en er vindt geen toetsing plaats aan de norm. In het emissierapport is niet aangegeven waarom niet aan PAK's norm is getoetst. Daarnaast is één niet volledige PAK's meting uitgevoerd in december 2021. Niet is aangegeven waarom die niet volledig is uitgevoerd.

Antwoord:

Besix voldoet aan de beoordelingsrichtlijn BRL 9320 waardoor wordt voldaan aan de norm voor PAK's.

Volgens een voorschrift in de Activiteitenregeling hoeft geen toetsing aan de emissievoorschriften voor PAK's te worden uitgevoerd als wordt voldaan aan BRL 9320. Inderdaad had in het emissierapport duidelijker kunnen worden aangegeven waarom geen toetsing aan de emissienorm voor PAK's heeft plaatsgevonden.

Besix gaat bovendien aanpassingen aan het productieproces doorvoeren, zoals hierna wordt toegelicht door Besix, waardoor naar verwachting de emissie van benzeen en PAK's zal dalen. De niet volledige PAK's meting van december 2021 was voor eigen gebruik bij Besix. Besix wilde zelf weten hoe hoog de emissie van PAK's was. Het was een controlemeting maar Besix heeft desalniettemin dit rapport vrijgegeven. Daarnaast was het productievolume op de dag dat werd gemeten beperkt van omvang waardoor geen volledige meting kon worden uitgevoerd. Omdat bureaus die emissiemetingen uitvoeren ruim op tijd moeten worden besproken, het productievolume en de soorten asfalt die men dan produceert is dan nog onbekend.

Besix erkent dat het begrijpelijker was geweest als een uitvoerigere onderbouwing had plaatsgevonden van de reden van het uitvoeren van de meting en de beperkte analysegegevens. Verder geeft Besix aan dat men voldoet aan BRL 9320 waardoor wordt geacht dat wordt voldaan

aan de norm voor PAK's.

- 3) Opgemerkt wordt dat in de nabijheid van de asfaltcentrale een woontoren (Manhattan) met appartementen aanwezig is. Wat zijn de gevolgen voor de geurimmissie op de verschillende verdiepingen? Verder wordt het rekenmodel voor het onderzoek in twijfel getrokken.

Antwoord:

Bij het toekomstig geuronderzoek zal op elke verdieping van de woontoren een berekeningspunt worden gelegd om de geurimmissie te kunnen bepalen. Verder wordt opgemerkt dat indien bewoners de geur van de asfaltcentrale waarnemen dit niet automatisch betekent dat de geurnorm wordt overschreden. De geurnorm is gebaseerd op een statistische analyse. Een geuronderzoek moet voldoen aan voorwaarden die zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit milieubeheer en de bijbehorende Activiteitenregeling milieubeheer. Een geuronderzoek wordt getoetst aan deze voorwaarden. Het college van Roermond wenst in elk geval een representatieve meting uit te laten voeren naar de emissie van PAK's, benzeen en geur.

- 4) Schoorsteenhoogte van Besix is te laag om stankklachten te voorkomen. Het emissiepunt ligt op 26 meter hoogte terwijl appartementencomplex Manhattan meer dan 2 keer zo hoog is. Waarom kan de schoorsteen niet worden verhoogd?

Antwoord:

Besix probeert er alles aan te doen om de overlast zo klein mogelijk te houden. Op dit moment mag de schoorsteen maximaal 26 meter hoog zijn in verband met het bestemmingsplan. Verhoging van het emissiepunt heeft effect op de huidige productiewijze. Een verhoging van de schoorsteen kan bovendien alleen worden afgedwongen als normen worden overschreden.

- 5) Sinds Besix Strabag heeft overgenomen is de stankoverlast flink toegenomen. Wordt er op een ander manier geproduceerd?

Antwoord:

Besix produceert op dezelfde wijze als dat Strabag dat deed en met dezelfde medewerkers. Ook de recepturen voor de asfaltsoorten die worden geproduceerd zijn hetzelfde gebleven. Er worden geen andere grondstoffen gebruikt. Voor Besix is het daarom een raadsel waarom er nu zoveel klachten worden gemeld.

- 6) Geen goede communicatie inzake de klachten en het is lastig om stankklachten te melden bij de gemeente Roermond. Het is moeilijk om een medewerker van het callcenter aan de telefoon te krijgen. Men krijgt geen terugkoppeling op de klachten.

Antwoord:

Gemeente wil het melden van klachten gemakkelijker maken. Onderzocht wordt of hiervoor een invulformulier op de site van de gemeente Roermond kan worden geplaatst. Daarnaast wordt opgemerkt dat emissieonderzoeksrapporten op de gemeentelijke internetsite zijn gezet.

Besix geeft aan dat men geïnteresseerd is in de data over klachten. Hierbij zijn de volgende zaken van belang:

- datum klacht;
- start overlast;
- einde overlast;
- locatie waar de overlast wordt ervaren (postcode).

8) Gemeente wordt verweten dat men niet voldoende doet en dat Besix met fluwelen handschoenen wordt behandeld. Gemeente heeft Schone lucht akkoord ondertekend maar doet te weinig. De hele binnenstad wordt blootgesteld aan zeer zorgwekkende stoffen.

Antwoord:

Zie antwoord bij paragraaf "Emissies benzeen en PAK's (zeer zorgwekkende stoffen) asfaltcentrales". Verder geeft de wethouder aan dat de gemeente haar best doet.

9) Roetdeeltjes slaan neer op balkons van bewoners van de Manhattan woontoren. Daarnaast zit veel roet in de filters van de warmte-terug-win installaties van sommige appartementen van de Manhattan woontoren. Worden de roetdeeltjes onderzocht om na te kunnen gaan of deze afkomstig kunnen zijn van Besix?

Antwoord:

Het is moeilijk om het causaal verband aan te tonen tussen de emissies bij Besix en de roetneerslag op de balkons en in de warmte-terug-win installaties van de appartementen in de Manhattan woontoren. Wel zou bij het emissieonderzoek bij Besix de emissie van fijnstof vanuit Besix kunnen worden betrokken.

Toelichting van de Asfaltcentrale Besix op hun nieuwe productiewijze

De heren Goossens en de heer Quax, achtereenvolgens directeur bij Besix Infra Nederland en bedrijfsleider aldaar, stellen zich voor aan de aanwezigen. Besix heeft de Asfaltcentrale overgenomen in februari 2021 van het bedrijf Strabag.

Asfalt dat als teerhoudend moet worden beschouwd wordt niet verwerkt maar afgevoerd naar elders. Besix geeft aan dat de benaming van klachten over "teerlucht" niet correct zijn. Wat wordt geroken zijn "bitumen". De benzeenemissie is relatief laag waardoor deze niet is te ruiken. Er wordt geen teerhoudend asfalt op deze locatie verwerkt.

De grondstoffen die Besix gebruikt zijn dezelfde als van de voorganger Strabag. Verder werkt Besix bij de productie met 50 tot 80 verschillende recepturen afhankelijk van de vraag van de klant. Als er geurklachten zijn dan wil graag Besix ook het tijdstip weten en de windrichting. Het tijdstip is belangrijk om te kunnen vaststellen welke receptuur op dat moment werd geproduceerd.

De heer Quax licht aan de hand van een power point presentatie toe hoe binnen het bedrijf asfalt wordt geproduceerd. De installatie die wordt gebruikt bij de productie van asfalt verwarmt de bitumen indirect waardoor het ontstaan van hogere concentraties van PAK's en benzeen wordt beperkt. Het verhittingsproces hangt namelijk samen met de uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen. Besix licht toe dat men asfalt gaat produceren op een nog lagere temperatuur. Daarvoor is bij het college een omgevingsvergunning aangevraagd. Naar verwachting zal de emissie van zeer zorgwekkende stoffen, waaronder benzeen en PAK's daardoor verder verminderen. Gehoopt wordt dat het produceren van asfalt met lagere temperaturen ook leidt tot minder geurklachten. Bij het produceren van asfalt met lagere temperatuur worden tevens emissiemetingen (geur, benzeen en PAK's) uitgevoerd door Besix. Verder is het doel om minder energie te verbruiken en meer asfalt voor hergebruik te verwerken. Daarnaast wordt een toelichting gegeven op het acceptatieprotocol dat wordt gehanteerd volgens de productierichtlijn BRL 9320 om te voorkomen dat teerhoudend asfalt wordt verwerkt op de locatie tot nieuw asfalt.

Tot slot nodigt men de aanwezigen van harte uit om de locatie te bezoeken, wanneer asfalt wordt geproduceerd om te kunnen waarnemen welke installaties worden gebruikt en welke maatregelen Besix heeft getroffen voor de minimalisatie van de uitstoot van stoffen naar de omgeving. Besix wil graag ook draagvlak creëren voor deze productielocatie.

Vragen opmerkingen uit de zaal

- 1) Waarom waren de waarnemingen van geur minder toen Strabag er nog zat

Antwoord:

Hier is geen verklaring voor. Besix herhaalt dat men met dezelfde grondstoffen werkt en ook de recepturen zijn niet afwijkend van de recepturen waarmee Strabag werkte.

- 2) Wat was de status van de meting naar PAK's die op 14 december 2021 heeft plaatsgevonden?

Antwoord:

Dat was, zoals hiervoor vermeld, een controlemeting die het bedrijf extra heeft laten uitvoeren. Doordat het productieproces is gecertificeerd, hoeft Besix volgens de Activiteitenregeling niet te voldoen aan de grenswaarden voor PAK's in het Activiteitenbesluit maar men wilde met deze meting in december nog vaststellen hoeveel de daadwerkelijke uitstoot van PAK's was bij een representatieve productiehoeveelheid. De gemeten waarde lag onder de emissiegrenswaarde van het Activiteitenbesluit.

Toelichting op de rol van de GGD Limburg-Noord

Mevrouw Meijerink licht de rol van de GGD toe. Zij geeft aan dat voor de volksgezondheid de immissies op leefniveau van belang zijn en niet de emissieniveaus "aan de pijp" bij de asfaltcentrale. De GGD zal eerst de verspreidingsberekeningen uit het onderzoek van de gemeente afwachten waarna de resultaten hiervan worden beoordeeld en de gemeente al dan niet hierover van de GGD een advies ontvangen. GGD wil aan bewoners een toelichting geven over de resultaten. Verder geeft GGD aan dat het menselijk lichaam niet op dezelfde wijze reageert op de blootstelling aan allerlei stoffen. Erkend wordt dat mensen lichamelijke klachten kunnen krijgen van blootstelling aan bepaalde stoffen. GGD zal de verspreidingsberekeningen die in opdracht van de gemeente worden uitgevoerd toetsen aan gezondheidskundige normen. Dit is een andere toets dan de milieutoets die op basis van de normen die zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit milieubeheer.

- 1) Enkele bewoners in Roermond ervaren fysieke klachten. Als veroorzaker wordt Besix aangewezen.

Antwoord:

Het is moeilijk om aan te tonen of de fysieke klachten worden veroorzaakt door de blootstelling aan emissies van Besix. Blootstelling aan stoffen kan niet alleen verklaren waarom het ene lichaam extremer reageert dan het andere. Wellicht zijn er ook genetische factoren die een extremere fysieke reactie te weeg brengen.

- 2) Had de GGD geen bevolkingsbelevingsonderzoek moeten starten naar aanleiding van de vele klachten die zijn binnengekomen bij de gemeente? Had GGD niet pro-actiever moeten handelen?

Antwoord:

Nee, GGD wil eerst de resultaten afwachten van het onderzoek dat de gemeente laat uitvoeren. Dit wordt getoetst aan gezondheidskundige normen.

- 3) Een bewoner heeft een melding van overlast gedaan bij de GGD. Deze is niet bekend bij de vertegenwoordiger van de GGD.

Antwoord:

Mevrouw Meijerink geeft aan dat individuele gezondheidsklachten niet bij haar afdeling volksgezondheid in behandeling worden genomen. Zij zal nagaan of de melding bij de GGD is binnengekomen.

Slotwoord door wethouder Evers

De wethouder dankt de aanwezigen voor hun aanwezigheid. Hij wijst op het belang dat hij het dossier in goed vertrouwen nog kan overdragen aan zijn opvolger. De gemeente is door deze bewonersavond ook op de hoogte van hetgeen er onder inwoners speelt. Er zal van deze bijeenkomst nog een verslag worden gemaakt.

Tenslotte vat de wethouder de gemaakte afspraken nog eens puntsgewijs samen.

1. de gemeente geeft in de loop van 2022 zelf opdracht om metingen te laten uitvoeren; de metingen betreffen de emissie van benzeen en PAK's; de gemeente gaat ook de geurbelasting meten; over de opstelling van de meetapparatuur zal de gemeente overleggen met het dorpscomité en de bewoners van de appartementen in de Manhattan Tower en de Maashaven; bij de emissiemetingen wordt ook fijnstof gemeten; bij de emissiemetingen behoren ook verspreidingsberekeningen;
2. de verspreidingsberekeningen worden ter beoordeling aan de GGD voorgelegd. Het advies zal worden besproken met omwonenden;
3. afspraken maken over een meldpunt voor geuroverlast; niet meer bij Besix zelf maar gemeente zorgt voor één meldpunt;
4. onderzoeksrapporten die beschikbaar komen zullen op de website van de gemeente Roermond worden geplaatst;
5. college gaat de noodzaak onderzoeken van de wenselijkheid om maatwerkvoorschriften op te leggen, op grond van het Activiteitenbesluit met name voor zeer zorgwekkende stoffen;
6. omwonenden kunnen een afspraak maken voor een rondleiding en een uitleg over het bedrijfsproces op het terrein van Besix.